

O'RTA MAKTABLARDA INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA MOBIL ILOVALARDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI

Palvanov Bozorvoy Yusupovich

E-mail: palvanovbozorvoy77@gmail.com

Gabidullin Ruslan Dalerovich

E-mail: ruslongabidullin@gmail.com

Anatatsiya: Mazkur maqolada informatika fanini o'qitish jarayonida mobil texnologiyalardan foydalanish masalalari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, ta'lim sohasini axborotlashtirish masalalari hamda yangi axborot va pedagogik texnologiyalar vositalarini ta'lim jarayonida qo'llashning mohiyati, nazariy jihatlarini, qo'llaniladigan simulyator vositalari tahlil qilingan va bu bilan birga mobil dasturlardan keng foydalanish nazarda tutilgan.

Kalit so'zlar: Mobil texnologiya, internet, kompyuter, telefon, mobil dasturlar, innovatsiya.

Hozirda ommaviy axborot vositalarining jamiyat hayotida tutgan o'rni kundankunga yuksalib bormoqda. Inson hayotining deyarli barcha jabhalarini mobil texnologiyalarsiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Axborot bilan ishlash, tarqatish, tasarruf qilish va uzatish ko'nikmalari zamonaviy shaxsning kompyuter savodxonlik darajasini va axboriy madaniyatini belgilab bermoqda.

Mobil o'qitish – bu mobil texnologiyalarni qo'llagan holda, yakka, guruhli va jamoali ta'lim olishning dars va darsdan tashqari o'quv faoliyatlarini o'z ichiga birlashtirish imkoniyatiga ega bo'lgan ta'lim olishning maxsus shakli. Ta'lim jarayonida Mobil o'qitish iborasi quyidagicha talqin etilishi mumkin

- Ta'lim olishdagi qurilma (ixtiyoriy mobil qurilmalar va tarmoq texnologiyalar);
- O'rgatuvchi (o'qitish jarayonida qurilma o'quv auditoriyasida yoki auditoriyadan tashqarida joylashgan bo'lishi mumkin);
- Dars turiga qarab o'quv jarayoniga qo'llash (boshqa maktab, shahar yoki regiondan bo'lgan Internetdagi virtualo'qituvchi).
- Mobil o'qitishni ommaviy tarzda o'quvjarayoniga tadbqiqetish uchun quyidagi tashkiliy-pedagogik talablarga e'tibor qaratish lozim:
- Ta'lim amaliyotida planshet, netbuk va noutbuklar asosida mobil sinflartashkil etish;
- BOYD (Bring your own device–shaxsiy qurilmangni olib kel) yo'li asosida ta'lim olish (ta'lim oluvchilar mashg'ulotga shaxsiy mobil qurilmasini olib keladi).

Ta'lim muassasasida Internetga ulanishga erkin ruxsat berish nafaqat auditoriya xonalarida, balki yo'llarlarda, kutubxonada, faollar zalida maxsus hududlar tashkil

etilishi maqsadga muvofiqdir.

O'quvchini ma'lumot bilan ishlashga, mustaqil ta'lim hamda axborotni o'zlashtirishga o'rgatish zamonaviy maktabning muhim vazifasidir. Bugungi kunda ta'limsifatini oshirishda mediateknologiyalaridan keng foydalanilmoqda. Mobil texnologiya bu - uyali aloqa uchun ishlatiladigan texnologiyadir. So'nggi bir necha yil ichida mobil texnologiyalar tez fursatda rivojlandi. Oddiy mobil qurilma bugungi kunga kelib oddiygina mobil telefon, GPS-navigatsiya moslamasi, o'rnatilgan veb-brauzer va tezkor xabarlar mijoz va qo'lda o'yin konsoliga aylandi. Ko'pgina mutaxassislarning fikriga ko'ra, kompyuter texnologiyalarining kelajagi simsiz tarmoq orqali mobil kompyuterlarga bog'liqdir. Planshetli kompyuterlar yordamida mobil hisoblash yanada ommalashmoqda. Asosan simsiz qurilmalarning simsiz texnologiyalariga (jumladan, noutbuklar, planshetlar, mobil telefonlar va boshqalar) axborot texnologiyalarini integratsiyalash uskunalari hisoblanadi. Mobil texnologiyalar va Internet axborot-kommunikatsiya texnologiyalari rivojlantirishning asosiy harakatlantiruvchi kuchlariga aylandi. Mobil ta'lim (M-learning) atamasi bundan 15 yillar oldin ingliz tilidagi pedagogik adabiyotlarda, hozirgi kunga kelib bizning mamlakatimizda ham bu atamadan keng foydalanila boshlandi. Mobil ta'lim mobil va portativ qurilmalardan foydalanib, o'qishni va ta'limni tashkillashtirish imkonini beradi. Shu boisdan xozirgi kunda mobil dasturlardan o'qitishda keng foydalanish mumkin. Masalan qiziqarli testlar o'yinlar shaklidagi boshqotirma mobil ilovlar ham yaratish mumkin. Bu bolalarning qiziqishini oshirish bilan bir qatorda bolalarning bilimlarini ham oshiradi.



1 – rasm. Ta'limda mobil dasturlar.

Lekin mobil telefonlardan yoki axborot texnologiya vositalaridan ko'p foydalanish ham samarali natija bermaydi. Axborot texnologiya vositalari ya'ni planshet, telefon, kompyuter vas hu kabi boshqa qurilmalardan chiqayotgan nurlar bolalarga yomon ta'sir ko'rsatib xotira va ko'z bilan bog'liq kasalliklarni yuzaga keltirishi mumkin. Shularni inobatga olgan xolda ta'lim jarayonida mobil dasturlardan foydalanishning meyorlarini ham belgilash eng dolzarb masalalardan biridir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Закирова Ф. М. Подготовка будущих учителей к профессиональной деятельности в среде ИКТ // Информатика и образование. - 2017. -Н 10. - С. 101-103.

2. Sulaymanova D.B. —Experience in the application of mediatechnologies in teaching informatics in 5thgrade of schools| //Middle European Scientific Bulletin, ISSN 2694-997080, volume 12 May 2021, 80-83 b.

3. Абдукадыров А., Тайлаков Н., Болтаев Б. и др. Основы информатики и вычислительной техники. 9 класс. Учебник. — Ташкент: Издателско-полиграфический творческий дом имени Чулпана, 2016.

4. Йўлдашева Г., Йўлдошева М. Использование информационных технологий в организациях //Scientific progress. – 2022. – Т. 3. – №. 3. – С. 477-480.

5. Йўлдашева М.,Тешабаева О., Йўлдашева Г. Эффективное управление инвестиционной деятельностью информационно-коммуникационных технологий Узбекистана //Студенческий вестник. – 2021. – №. 3-4. – С. 11-13.

6. Yuldasheva G. I. Ta'lim samaradorligini oshirishda elektron darsliklardan foydalanish //youth, science, education: topical issues, achievements and innovations. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 36-39.

7. Yuldasheva G., SHermatova H. Aniq fanlarni o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish //Scientific progress. – 2022. – Т. 3. – №. 1. – С. 372-376